

CSODAORSZÁG ÓVODA, BÖLCSŐDE

ÉS KÖZÉTKEZTETÉST ELLÁTÓ INTÉZMÉNY

Bölcsődei Szakmai Program

BÜK
2017.

Tartalomjegyzék

Bevezető	2.
Az intézmény alapadatai	4.
1. Az intézmény bemutatása	5.
2. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja	6.
3. A szolgáltatás alapelvei, céljai, feladatai	9.
3.1. A bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei	9.
3.2. A bölcsődei nevelés – gondozás célja	11.
4. A feladatellátás szakmai tartalma, a biztosított szolgáltatások formái, a gondozási, nevelési, fejlesztési feladatok jellege, tartalma, módja;	14.
4.1. A bölcsődei nevelés – gondozás feladatai	14.
4.2. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei, a nyújtott szolgáltatás- elemek, tevékenységek	17.
4.3. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	22.
5. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei	26.
6. Szakmai dokumentáció	29.
7. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére	33.
8. A bölcsőde kapcsolatai, együttműködése más intézményekkel	34.
9. A bölcsőde szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja	35.
10. Az igénybe vevők és a szakalkalmazottak jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	35.
10. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái	37.
12. Minőségi munka végzése a bölcsődében	37.
13. Záradék	38.
A Szakmai Program mellékletei	40.

BEVEZETŐ

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, - A bölcsődei nevelés – gondozás Országos Alapprogramja 10. sz. melléklet
- 369/2013.(X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII. 29.) kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai, módszertani levél (NRSZH, 2012.)
- 316/2012. (XI. 13.) kormányrendelet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról
- 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM-rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról

figyelembe vételével határozza meg a bölcsődében és a bölcsődei-óvodai integrációban működő bölcsődei csoportokban folyó nevelő- gondozó munka szakmai alapelveit, melyek érvényesek a speciális csoportokra és a szolgáltatásokra is, a sajátosságaiknak megfelelő kiegészítésekkel.

Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

„A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” keretül szolgál a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás keretein belül a 0-3 éves korosztály ellátására vonatkozó szakmai

standardok és a bölcsődei nevelés-gondozás egyes területeihez kapcsolódó módszertani javaslatok kidolgozásához.

A Bölcsőde Szakmai Programját a „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” mint a tartalmi szabályozás legmagasabb szintű dokumentuma figyelembevételével dolgoztuk ki. Ez az egymásra épülés biztosítja egyrészt az általános követelmények teljesítését, másrészt pedig intézményünk szakmai önállóságát, a családok és a fenntartó, üzemeltető elvárásaihoz és a helyi lehetőségekhez való igazodást.

A szakmai ajánlások dokumentumok figyelembe vételével dolgoztuk ki a Bölcsőde szakmai programját. A program összeállításánál figyelembe vettük a változó környezet elvárásait, az igénybe vevők szociokulturális háttérét, a működéshez rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételeket. Programunk készítésekor törekedtünk a sajátos arculat kialakítására, a nevelési – gondozási elvek betartása mellett, valamint az alapprogram egyes elemeinek átvétele során.

Az intézmény alapadatai

Neve: Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény

Székhelye: 9737 Bük, Széchenyi u. 23.

Elérhetőség:

- Telefonszám: 94/558-456; 94/558-457
 - E-mail cím: ovoda@csodaország.axelero.net
- Összes férőhelyszáma: 12 fő (Gyvt. és végrehajtási rendelete alapján)

Az alapító jogutódja, alapítói jog gyakorlója: Bük Város Önkormányzata

Fenntartó szerve: Bük Város Önkormányzata
9737 Bük, Széchenyi u. 44.

Irányító és felügyeleti szerve: Bük Város Önkormányzatának Képviselőtestülete
9737 Bük, Széchenyi u. 44.

Az intézmény jogszabályban meghatározott közfeladatai:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42.§-a, valamint a 15/1998. (IX.30.) NM rendelet 35. §-a alapján napos bölcsődeként a gyermekek részére napközbeni ellátást biztosít.

Az intézmény működési köre: Bük Város közigazgatási területe

Alaptevékenysége:

Az intézmény a 3 éven aluli gyermekek gondozását, nevelését, harmonikus testi-szellemi fejlődését elősegítő személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti intézmény.

Államháztartási szakágazati besorolása:

889110 – Bölcsődei ellátás

Szakmai alaptevékenységek kormányzati funkció szerinti megjelölése:

104031 Gyermekek bölcsődei ellátása

Az intézmény alaptevékenysége: A családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése.

Az intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait a Büki Közös Önkormányzati Hivatallal megosztva látjuk el.

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

A Bölcsőde 12 fő férőhelyen (Gyvt. és végrehajtási rendelete alapján) fogadja a gyermekeket. A bölcsőde a területi elhelyezkedése alapján a városban élő családok igényeit ki tudja elégíteni. A Bölcsődében egységes szakmai elvárások érvényesülnek a szakszerű nevelés – gondozás területén, kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés.

Bölcsődekép: olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni

- ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel,
- ami megfelel a szülők igényeinek,
- ami képes a változó igényekhez aktívan alkalmazkodni,
- amely nyitott a felé megnyilvánuló igényekre, kész azok elfogadására,
- ahol az alkalmazottaink naprakész tudással rendelkeznek, szakképzettségük szintje folyamatosan emelkedik,
- amely képes a megszerzett tudását, tapasztalatait multiplifikációs szinten alkalmazni,
- ahol a gyermekvédelmi és a szociális intézményekkel együttműködve az ellátórendszer folyamatos fejlesztésében aktív szerepet vállalunk,
- ahol a fenntartó és a város lakosainak elégedettségére végezzük munkánkat,
- ahol olyan szervezeti felépítettséggel rendelkezünk, ami garanciát nyújt a működés szakszerűségére és törvényességére.

Gyermekképünk:

- a harmonikusan, sokoldalún fejlődő gyermekek, akik testileg és lelkileg egészségesek,
- szociálisan kompetensek,
- nyitottak az őket körülvevő környezeti ingerekre,
- kitartóak, aktívak és tevékenyek.

2. A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A Bölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a törvényes képviselő/szülő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményében javaslatot tehet a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődében történő korai fejlesztésére.

A Bölcsődébe azon szülők gyermeke vehető fel és gondozható, akiknek bejelentett lakóhelye, vagy életvitelszerű tartózkodási helye Bük város közigazgatási területén van. A lakóhely, tartózkodási hely megállapításánál a személyi adat és lakcímnnyilvántartás adatai az irányadók.

Bölcsődében *a gyermek húszhetes korától harmadik életévének betöltéséig* nevelhető, kivétel a Gyvt. alapján.

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A gyermekvédelmi törvény az általános rendelkezéshez ad egy kiegészítő szabályt, miszerint előnyben kell részesíteni a felvételi eljárás során azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás.

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására a kihirdetés szerinti időpontban, minden év áprilisában – előre meghirdetett napokon – továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség.

A bölcsődei felvételnél – az alábbi sorrendben – előnyt élvez különösen az a gyermek:

- akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel,
- akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja,
- aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség,

- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja,
- akit - gyámhatósági határozat alapján - gyámként kirendelt időskorú (a reá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel,
- akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni,
- akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony,
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 43. § alapján *a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,*
- *valamint akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.*

A sorrendiség figyelembe vétele nélkül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság, a települési önkormányzat jegyzője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67.§. alapján – védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

Különösen indokolt esetben soron kívüli elhelyezésről kell gondoskodni:

- védelembe vétel esetén,
- ha a felvételi előny sorrendiségében meghatározott esetek nem voltak előre láthatóak.

A Bölcsődébe való felvétel a fentiekén túl az év során folyamatosan igényelhető, amennyiben van üres férőhely.

Nem vehető fel az a gyermek, akire nézve a nagyszülője gyermekgondozási segélyben részesül.

A felvételi kérelmet az intézményvezetőhöz kell benyújtani.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a szülő/törvényes képviselő munkaviszonyának igazolását,
- tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást,
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,

- a szülő betegsége esetén a házi orvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a szülő/törvényes képviselő nyilatkozatát,
- A házi gyermekorvos vagy a házi orvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható. A beszoktatás első napján kell átadni a kisgyermeknevelőnek, amely 3 napnál régebbi nem lehet.
- A felvételtől – a becsatolt igazolások alapján az intézményvezető dönt. A döntésről az intézményvezető az áprilisi bölcsődei jelentkezés esetén 30 napon belül írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet Bük Város Jegyzőjéhez kell benyújtani.

Amennyiben a felvételi kérelmet – *férőhelyhiány miatt* – nem teljesíthető, úgy felhívjuk a figyelmet arra, hogy kérelmére „*várólistára*” vesszük és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról írásban vagy telefonon értesítjük. Szintén várólistára kerül az a gyermek, aki a felvételi eljárás során felvételt nyert, ám bölcsődei férőhelyét a felvételi kérelmen jelzett időponthoz képest egy hónapon belül nem veszi igénybe, ha más igazoltan indokolható felvételi kérelem teljesítése – az indokolatlanul lefoglalt férőhely miatt – nem lehetséges.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézményvezető a szülővel/törvényes képviselővel ***megállapodást*** köt az:

- Ellátás időtartamáról.
- A fizetendő étkezési térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról.
- A szolgáltatások formájáról, módjáról.

3. A SZOLGÁLTATÁS ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI

3.1. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartja és lehetőség szerint azokat erősíti, miközben részt vesz a gyermekek gondozásában, nevelésében, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontosnak tartjuk a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

A kisgyermeki személyiség tiszteletének elve

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségekre iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás elve

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandóságának biztosításával („saját” kisgyermeknevelő-rendszer, csoport- és helyállandóság) növeljük az érzelmi biztonságot, amely alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermeket fokozatosan szoktatjuk az új helyzetekhez, amely segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Az egyéni bánásmód érvényesítésének elve

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a megfelelő környezet kialakításával, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó fel-

nőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/etnikai, kulturális hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását. A kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

3.2. A bölcsődei nevelés-gondozás célja:

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei

nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést támogatva elősegítjük a harmonikus fejlődést,

- napközbeni ellátás keretében
- a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével,
- feltétel nélküli szeretettel és elfogadással,
- a gyermek nemzetiségi - etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával,
- identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével,
- tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával,
- viselkedési minták nyújtásával.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében törekszünk a hátrányok és következményeik enyhítésére, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen **kisebbséghez tartozó** gyermekek esetében tiszteletben tartjuk a nemzetiségi/etnikai hovatartozásukat, az identitástudat kialakulását segítve. A csoportban gondozható, nevelhető **sajátos nevelési igényű** gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés formájában segíteni a habilitációt és a rehabilitációt.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti sajátos nevelési igényét megállapították.

Hítvallásunk, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekeknek az ép gyermekekkel együttes, integrált nevelése a személyiségfejlesztés folyamatában jelentős. Számunkra csak egy világ létezik, nincs külön világ a sérült és az egészséges emberek számára.

Az intézményben a speciális csoport szervezésének feltételei nem adóttak, ezért egészséges csoportba integráltan neveljük-gondozzuk a speciális nevelési igényű gyermekeket.

15/1998.(IV.30.) NM r. 46§ (1) alapján a bölcsődében, egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

- a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy
- b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizen-négyszeres gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

- a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,
- b) kettő sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,
- c) három-hat sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével

a) bölcsődében és mini bölcsődében - az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, a bölcsődei ellátás egyes formáinál az e rendeletben meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására vonatkozó csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphet. Az egyénre szabott gyógypedagógiai fejlesztést ezek a kisgyermek a bölcsődében kapják meg. Ennek érdekében fejlesztő szobát alakítottunk ki, ahol nyugodt körülmények között végezhetőek a fejlesztő foglalkozások. A fejlesztőszobában megtalálhatók az alapvető fejlesztő eszközök, mint egész alakos tükör, nagy mozgásfejlesztő eszközök, finommotorikát fejlesztő eszközök, hallás és ritmusfejlesztő eszközök. Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttléttel, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését. A kisgyermeknevelő a gyógypedagógussal megbeszélve, annak útmutatása és írásban összeállított segédanyaga alapján végzi a csoportos foglalkozásokat.

Rendszeresen konzultálnak a sajátos nevelési igényű kisgyermek fejlődése érdekében.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok megsegítésére, ezáltal segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

4. A FELADATELLÁTÁS SZAKMAI TARTALMA, A BIZTOSÍTOTT SZOLGÁLTATÁSOK FORMÁI, A GONDOZÁSI, NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADATOK JELLEGE, TARTALMA, MÓDJA

4.1. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai

A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és következményeik enyhítésére törekvés.

A sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítése a gondozás, nevelés, az egyéni és a csoportos foglalkozások keretében, a gyógypedagógus irányítása alapján.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges

életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulását segítjük (a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését segítő napirend – ezen belül: étkezés, mosakodás, öltözködés, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás), szükség esetén speciális szakembereket vonunk be a prevenciós és korrekciós feladatok ellátása.

Az egészséges táplálkozási szokások kialakítása során figyelmet fordítunk arra, hogy az ételek mennyiségileg, minőségileg helyes összetételűek legyenek, és az életkornak megfeleljenek. Rágásra, ill. önálló étkezésre neveljük a kisgyermeket, ezzel is mintát adva a gyermekeknek, szülőknek. Az étkezések alatt nyugodt körülményeket biztosítunk, hogy az evés örömforrás legyen a gyermek számára.

A fogápolás a személyi higiéne fontos eleme. A kisgyermek fogainak romlását elsősorban az édességek túlzott fogyasztása, az intenzív rágás hiánya, a fogápolás mellőzése okozza. Bölcsődénkben biztosítottak a tárgyi feltételek a rendszeres fogmosáshoz és lehetősége van a kisgyermeknek több lépésben (ismerkedés, öblítés, fogkefe, fogkrém használata) a fogápolás technikáját gyakorolni az ebéd elfogyasztása után. A fogmosás kellékei a gyermekek számára elérhető magasságban vannak, szakaszait következetesen és rendszeresen gyakoroljuk.

A személyi higiéniára való törekvés fontos kritériuma, hogy belső igénnyé váljon a mosakodás, a kézmosás és a fésülködés tevékenysége. A kisgyermeknevelő feladata, hogy tudatosítsa a gyermekben, milyen jó érzés tisztának lenni és ez a későbbiekben természetessé, váljon számára.

A kisgyermek testápolásához tartozik a megfelelő haj és körömápolás, valamint a helyes orrfújás és a papír zsebkendő megfelelő használata. Ezek elsajátításához sok idő, türelem, sok-sok dicséret és biztatásszükséges a kisgyermeknevelő részéről.

A természetes tényezőknek (levegő, napfény, víz) nagy szerepük van a kisgyermek ellenálló képességének fokozásában. A szabadlevegőn tartózkodás hozzájárul ahhoz, hogy gyermekeink egészségesebbek legyenek. A levegőztetés időpontját, mértékét az évszaknak, az időjárási viszonyoknak, valamint a gyermekek életkorának megfelelően választjuk meg. Megfelelő ruházattal védjük a gyermekeket az időjárás viszontagságától, a hőmérsékletváltozás káros hatásaitól. Ebben a korban alakítjuk ki a ruházat tisztasága iránti igényt is.

A gyermeket ért pozitív élmények sokat segítenek abban, hogy szívesen vesznek részt a vetkőzés-, öltözés műveletében. Fokozott figyelmet fordítunk nyáron a nap káros hatásainak kivédésére (árnyékolás, naptej használata, folyadékpótlás).

Rendelkezésre áll a gyermekek számára a nagymozgások gyakorlásához, a különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt tornaszoba, ősztől tavaszig rendszeresen látogathatják a só- fényterápiás szobát a gyermekek, a légúti betegségek megelőzése céljából, saját kisgyermeknevelőjükkel, a napirendbe beillesztve.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

A gyermekeket segítjük az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában a derűs légkör megteremtésével a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzésében, ill. csökkentésében. Feladatunk a kisgyermeknevelő-gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakítása. Segítjük az egyéni szükségletek kielégítését a csoportban élés helyzetében, az éntudat egészséges fejlődését. A bizalmon és elfogadason alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása.

A kisgyermeknevelők lehetőséget teremtenek, hogy vele és/vagy a társakkal közös élményt szerezzenek, az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését. Törekszünk a kommunikatív képességek fejlődésének segítésére, a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével, meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása). A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával történik.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

Fontos feladatunk az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése. A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtásával. Az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása, az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képesség erősítésével. Ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítségével. Ezen kívül a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

4.2. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

Célunk a nevelés-gondozás valamennyi helyzetének a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is. A nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget biztosítunk a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésüknek, pillanatnyi pszichés szükségleteiknek megfelelően ismerkedhessenek személyi- és tárgyi környezetükkel.

Mindeközben viselkedési mintákat és segítséget nyújtunk a gyermekeknek az optimális és sokoldalú fejlődésükhöz és szocializációjukhoz. Bölcsődénkben a gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése. A gyermekeink bölcsődei élete legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában. Számunkra fontos a gyermeki tevékenységek, élethelyzetek alakításának alapja, a gyermekek pozitív önértékelésének erősítése és a

különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek tiszteletének kialakítása.

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. Mindehhez biztosítjuk a változatos foglalkozásokat, anyagokat, játékeszközöket, környezetet.

A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Ünnepünk, egyéb rendezvények

Az ünnep tartalmát, tényét a hagyomány az együtt ünneplés, a közös öröm adja meg.

A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében.

- Családi Nap

Ősz:

- Szüreti mulatság. Feldíszítjük az udvart, szüreti hangulatot teremtünk: őszi versek, dalok, közös körjátékok, (kicsik, nagyok együtt) mustkészítés, táncház.
- Október 23 – óvodások ünneplésébe bekapcsolódunk.

Tél:

- Mikulásvárás. Bábozunk a gyermekeknek, közös várakozás előzi meg a Mikulás eljövetelet. A gyermekek megajándékozása. Énekelünk, verseket mondunk.
- Advent - Karácsony. Csoporton belül készülődünk az ünnepre, ünnepi hangulat, gyermekek megajándékozása, ajándékkészítés (meglepetés).
- Farsang. Vidámság jellemzi e napot. Jelmezbe öltözhetünk.

Tavaszi:

- Március 15 – óvodások ünneplésébe bekapcsolódunk.
- Húsvét. Babelóadással örvendeztetjük meg a gyermekeket. Ajándékozás.
- Anyák Napja. Köszöntjük az édesanyákat.
- Gyermeknap. Közös rendezvény az udvaron az egész óvoda részvételével. Játékos vetélkedőt szervezünk, amely a gyermekek önkéntes részvételén alapszik.

A csoporton belül történő ünnepek tartalmát, szervezését csoportonként határozzuk meg, ki-ki egyéniségének megfelelően. Pl. gyermekek születésnapja, stb.

Kirándulások:

A kicsik részére szűkebb környezetükben szervezhetünk kirándulásokat. A szervezés minden esetben az igényeknek megfelelően és a szülők segítségével történik.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkorától kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a kisgyermeknevelő megerősíti, dicsérettel jutalmazza, ez növeli az együttműködési kedvet, a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges, hogy elegendő időt biztosítsunk, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott

jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

Számunkra a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segíti a gyermeket a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeit (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosítja, és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. Jól tudjuk, hogy a játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesnek tartjuk a nagymozgásos játékokat.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

Csecsemőinknek olyan játszóhelyet biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésükre, pl.: hempergő, elkerített szobasarok.

Mondóka, ének

A bölcsődénkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre adunk lehetőséget, például a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása. A közös éneklés során, a felelősséggel kiválasztott és alkalmazott, - a gyermekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek - felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Verselés, mesélés

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi- (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermekeink olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesznek szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetőségük. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókinccs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását. A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Úgy tartjuk, hogy az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a

kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Egyéb tevékenységek

Ezeket a tevékenységeket valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsoljuk (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek. Ennek során fontos az önkéntesség, a tevékenykedés ne legyen feladat a számukra. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

4.3. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

„Saját kisgyermeknevelő” rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A csoport gyermekeinek egy része (5-7 gyermek) tartozik egy kisgyermeknevelőhöz.

A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a

gyermek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabályok határozzák meg. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja. A megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás a gyermekek számára, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra. A sajátos nevelési igényű gyermek gondozása, nevelése, fejlesztése bölcsődei csoportban (integráltan/inkluzívan) történhet a szükséges feltételrendszer biztosításával a jogszabálynak megfelelően. A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak. Bölcsődénkben életkor szerint (homogén vagy) vegyes csoportot tudunk szervezni, mivel egy bölcsődei csoportunk van. A vegyes korcsoport előnyei (a nagyok húzóerőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő) a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

A csoportbeosztás alapelvei:

A vegyes életkorú csoportban a gyermekek életkori különbsége 12-24 hónap is lehet, bölcsődés korban néhány hónapnyi életkori eltérés is jelentős napirendi különbséggel jár, ezért nagy odafigyelést igényel. A kisebb létszámban jelen lévő gyermekcsoportnak többféle igényéről kell lemondania (pl. nyugodt alvás, játék lehetősége). Az idősebb gyermek játékkészlete biztonságai szempontok miatt szűkülhet le, ugyanígy a játszó tere is.

Az életkor összehasonlításnál minden gyermeknél az új gondozási év kezdetét vesszük figyelembe.

Törekszünk arra, hogy a maradó és az új gyermekek életkora általában hasonló legyen, de ez nem mindig tartható – szülői igény alapján, mivel egy bölcsődei csoportunk van. Törekszünk a nemek hasonló arányára a csoportbeosztásnál.

A bölcsődébe való jelentkezéskor a szülővel egyeztetünk a beszoktatás/befogadás várható időpontjáról.

A csoportbeosztás tervezetét az intézményvezető készíti el a fenti szempontok figyelembe vételével, a kisgyermeknevelők véleményét meghallgatva.

A soron kívül felvételre kerülő gyermekek esetében törekszünk a szülők kéréseinek figyelembevételére.

Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete tartalmazza a bölcsődei ellátás eszközeinek és felszereléseinek a jegyzékét.

Napirend

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirenddel a gyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását kívánjuk biztosítani, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállóadás lehetőségét. A napirenden belül az egyes gyermekek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belsőnyugalmát is biztosítja.

A folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a gyermek biztonságérzetét, jó közérzetét teremtik meg – s egyben kiiktatják a felesleges várakozási időt. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők (pl. a bölcsőde nyitása, zárása, stb.) is.

Kialakításának további feltételei a személyi állandóság (saját kisgyermeknevelő-rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a gyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembe vétele.

Napirendünk időbeosztása:

06.30 - 8.15 óráig: Gyermekek folyamatos átvétele, a kisgyermeknevelő a szülőktől tájékozódik a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játéktevékenység biztosítása.

08.15 - 08.45 óráig: Reggeli. A gyermekek reggeliztetése közben a kisgyermeknevelő jelenléte biztosítja a családi, oldott légkörben történő étkezést. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.

08.45 - 11.15 óráig: Szabad játéktevékenység biztosítása a csoportszobában, és az udvaron egyaránt. A kisgyermeknevelő a szabad játék mellett kínálja a fejlesztőhatású programokat, melyek a gyermekek számára önkéntes, egyéni érdeklődésétől függ a részvétel. Tízórai folyadék vagy gyümölcs biztosított a gyermekeknek, mely játékhelyzet közben van felkínálva.

11.15 - 11.45 óráig: Készülődés az ebédhez. A kisgyermeknevelő a gyermekek egyéni gondozását végzi, ellátja a csoporton belül a saját gyermekeit, az önállósodási törekvéseket segítve.

11.45-12.15 óráig: Ebéd. Szükség szerint fürdőszobai tevékenység.

12.15-14.30 óráig: Alvás, pihenés.

14.30-15.00 óráig: Folyamatos ébredés. Fürdőszobai tevékenység.

15.00-15.30 óráig: Uzsonna.

15.30-17.00 óráig: Szabad játéktevékenység a csoportban. Folyamatos hazaadás. A kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekükkel kapcsolatos tudnivalókról.

5. CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

Kapcsolat a szülőkkel

Meggyőződésünk, hogy a bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A családi és a bölcsődei nevelés-gondozás összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti partneri kapcsolat kialakítása elengedhetetlen feltétele a gyermekek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelőink szaktudásukkal, tapasztalataikkal tudják segíteni a szülőt gyermeke nevelésében. A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről; ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A szülőkkel való kapcsolattartás formái:

- **Családlátogatás**

Első lépés a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése, ezért lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízza. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságait mindenekfelett tiszteletben tartjuk (a családlátogatás előli elzárkózást is). A családlátogatás fontos szintjére a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

- **Beszoktatás (adaptáció) - Szülővel történő fokozatos beszoktatás**

Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatást, a családdal való együttműködést helyezzük előtérbe. Ragaszkodunk ahhoz, a beszoktatás ideje alatt a szülő személye ne változzon. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kis-

gyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz akciók (pl. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, a szülőhöz való fokozott ragaszkodás, a viselkedésben, szokásokban, az önállóság terén jelentkező esetleges változások) súlyosságát, időbeni elhúzódását.

A szülők jelentkezéskor kézhez kapják az intézmény Házirendjének egy példányát.

- **Napi kapcsolattartás**

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

- **Egyéni beszélgetés**

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a vezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben szakember segítségét kérjük.

- **A szülőcsoportos beszélgetések**

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait. A szervezett programok a családok igényeihez igazodó többlet-lehetőségek a családok segítése, a szülői kompetencia növelése és a család és a bölcsőde közötti kapcsolat erősítése érdekében. Több fajtájuk lehet, pl.: előadás, beszélgetés neves szakemberrel a szülőket érdeklő témákról, étel-, könyv-, játékbemutató szaktanácsadással és adott esetben vásárlási lehetőséggel egybekötve, vagy klub-jellegű családi programok

ünnepekhez kapcsolódóan vagy alkalomtól függetlenül bizonyos, kiszámítható rendszerességgel (pl. adventi készülődés, nyári kirándulás...). Ezek a közös élmények, az emberi kapcsolatok és a tapasztalatok, a tájékozottság gyarapításával nagymértékben hozzájárulhatnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

- **Szülői értekezlet**

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

- **Indirekt kapcsolattartási formák**

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat.

- Üzenő füzet (lsd: dokumentáció)
- Egyéni beszélgetések a kisgyermeknevelővel előre egyeztetett időpontban
- Hirdetőtábla
- „Bölcső-nyitogató” nyílt napok
- Közös ünnepek
- Írásos tájékoztatók
- Szervezett programok: Gyermek nap, Családi délután, Bölcsődebúcsúztató
- Az egészségnapok szervezésével hívjuk fel a szülők figyelmét az egészséges életvitelre. A rendezvényeken a meghívott szakemberektől információkat, javaslatokat, ötleteket kapnak egészségük megőrzése érdekében.

6. SZAKMAI DOKUMENTÁCIÓ

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minőségét szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- a hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, ill. a folyamatosság.

A bölcsődébe felvett sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlesztését a Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleménye alapján az intézmény gyógypedagógusa végzi. A sajátos nevelési igényű gyermekek saját kisgyermeknevelői a szakértői vélemény elkészítése után felveszik a kapcsolatot a fejlesztést végző szakemberrel, és konzultálnak a gyermek bölcsődei fejlesztésének lehetőségeiről, illetve azokról a speciális nevelési – gondozási feladatokról, ami gyermek sajátos nevelési igényéből fakad. A kisgyermeknevelő év végén összegző értékelést készít a gyermek fejlődéséről a fejlesztését végző szakember számára.

A kisgyermeknevelő által vezetett köteleződokumentumok és azok tartalmi jellemzői

A dokumentáció képet ad a kisgyermeknevelő szakmai ismeretéről, lelkiismeretes munkájáról.

Jelentősége abban is megnyilvánul, hogy a gyermek fejlődésének regisztrálása közben a szakmai igényességet is emelheti, hiányzó ismeretek pótlására ösztönöz.

Csoportnapló

Tartalmaznia kell

- a csoport nevét
- a kisgyermeknevelők nevét
- a technikai dolgozó nevét,
- a csoportba beíratott gyermekek adatait, jelét, jelen vagy távollétüket,
- a beszoktatott gyermek nevét,
- napi tervezett játéktevékenység kezdeményezést (téma, megvalósulás módja, vagy elmaradás oka, eszközök, gyermekek érdeklődése levegőztetést, illetve elmaradásának okát
- az esetleg kapott gyógyszer mennyiségét
- az egyes gyermek egészségi állapotában történt változás, a székletek számát.
- étrenddel kapcsolatos megjegyzések
- rendkívüli esemény
- szülői kérések, távolmaradás közlése
- csoport hangulatát, érzelmi állapotát
- a délelőtt és délután eseményeit külön-külön kell felsorolni és minden esetben a kisgyermeknevelőnek aláírni

Törzslap

Egy éves korig havonta, fölötte 3 havonta egyszer a gyermek születése körüli napokon (+/- 4 nap) részletes összefoglalót ír a kisgyermeknevelő a következő szempontok szerint.

- Érzelmi állapot, fejlődés (Felnőttekhez való viszony: anya, családtagok, kisgyermeknevelők; gyermekekhez való viszonya)
- Gondozással kapcsolatos magatartás, önállósági törekvések (étkezés, tisztázás, bilizés, szobatisztaság, kézmosás, mosakodás, fogmosás, öltözködés)
- Mozgás: nagymozgások fejlődése, manipuláció
- Értelmi fejlődés: érdeklődés, figyelem, beszéd (hangadás, megértés, verbális beszéd), játéktevékenység
- Alvás
- Egyéni megnyilvánulások, szokások
- Az első bejegyzés tartalmazhatja röviden a gyermek életét befolyásoló főbb események hatására történt változásokat. (csoportba kerülés, új kisgyermeknevelő, új táplálkozási mód, napirendhez, környezethez való alkalmazkodás, stb.)

Üzenő füzet

Tartalmaznia kell

- A saját kisgyermeknevelő nevét
- A társ kisgyermeknevelő nevét
- Technikai dolgozó nevét
- A vezetőnő és a helyettese nevét és mobiltelefonszámát, a bölcsőde vezetékes telefonszámát
- A gyermek adatait, születési hely, idő, anyja neve, Taj száma
- A szülők telefonszámát
- Gyógyszer- és ételérzékenységet (pirossal kell beírni)
- Tájékoztatást a szünetekről, Bölcsődék Napjáról, a bölcsőde nyári leállításáról

A kisgyermeknevelő 3 havonkénti, megfigyelésekre alapuló, élményszerű bejegyzéseinek tükrözni kell a gyermek folyamatos fejlődését. Az üzenő füzetbe kerülhet bejegyzésre a gyermekkel kapcsolatos bármely jelentős esemény, történés (fejlődési változás, egészségi állapot, stb.) Nem maradhat le a beírás kelte és a kisgyermeknevelő aláírása sem!

Családlátogatás

A családlátogatásról készült feljegyzés tartalmi elemei:

- Mikor történt, (beszoktatás előtt vagy után) ki volt jelen?
- Hogyan fogadták a szülők a látogatást?
- Gyermek viselkedése a látogatás alatt.
- Gyermek helye a családban, a lakásban.
- Röviden a lakáskörülményekről.
- Szülő kérdései, illetve válaszuk megnyugtató volt- e számukra?
- Milyen kéréseink voltak a család felé? Ezt hogyan fogadták?
- Miben mutatkozott meg a családlátogatás eredményessége?

Fejlődési napló

Az adaptáció első 10 napjáról naponta vezetett naplószerű feljegyzések. Tartalmaznia kell:

- Mikor érkezett, ki szoktatja, mi lett a jele? Gyermek fejlettségi szintjének általános jellemzői (beszéd, étkezés, szobatisztaság) viselkedése, játéktevékenységei

- Mennyi időt töltöttek a bölcsődében, szobában vagy szabadban kezdődött az ismerkedés? Volt-e már családlátogatás? Szülő viselkedése (érdeklődő, együttműködő, más gyermekkel kapcsolatot vesz fel, unatkozik, nehezen adja át gyermekét, stb.)
- Mikor milyen új dologgal ismerkedett a gyermek, azokra hogyan reagált? Saját kisgyermeknevelőjével, társ kisgyermeknevelőkkel, gyermekekkel hogyan alakul kapcsolata?
- Naponta hogyan változott a gyermek érzelmi állapota, kisgyermeknevelőjéhez való viszonya?
- Búcsúzás módja, ki és hogyan vigasztalta, mivel nyugtatható? Érkező szülőt hogyan fogadja?
- Ha megbetegedés történt, mennyit hiányzott, a fokozatosságban hová kellett visszalépni?
- Hány napig gondozta a szülő gyermekét?
- Ki altatta és milyen körülmények között a gyermeket? Előtte, utána volt-e sírás?
- Milyen szervezési munkákat kellett módosítani a kisgyermeknevelőnek a beszoktatás alatt?

A gyermek 1 éves koráig havonta, 1 éves kora után negyedévente kell dokumentálni a gyermek értelmi, érzelmi fejlődését, a Törzslapnál felsorolt szempontok alapján.

Ezáltal nyomon követhetjük a gyermek fejlődését a bölcsődei élete során.

A dokumentáció egyes elemei nem térhetnek el egymástól, reális képet kell, hogy adjanak a gyermek fejlődéséről. Mindig csak tényként szabad megjegyezni, ha valamit a gyermek még nem tud, nem szívesen végez, nem lehet elmarasztalni, hibaként közölni, hiszen bölcsődei nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

7. A FEJLŐDÉS LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉS KOR VÉGÉRE

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára
- környezete iránt nyitott, érdeklőd minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel
- a gyermekek többsége szobatiszta.

8. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSE MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

Az intézményen belüli kapcsolattartás módját az intézmény hatályos Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

A bölcsőde kapcsolata a bölcsődei hálózaton belül

A városi bölcsődék egymás közötti tapasztalatcsere látogatása hagyománnyá vált.

Bölcsőde és óvoda kapcsolata

Törekszünk a két intézmény között tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenet is zökkenő mentesebbé válhat. Az intézményben működő óvodával szoros kapcsolatot ápolunk, rendszeres hagyományokra visszatekintő közös programjaink működnek (közös szülői értekezletek, óvoda és bölcsődelátogatások, ünnepek...).

Szakmaközi kapcsolatok

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával együttműködésre épülő kapcsolatokat igyekszünk kiépíteni és ápolni mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek, kerülhetnek, többek között:

Család és Gyermejjóléti Szolgálat Bük,

Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat 9700 Szombathely, Sugár út 9.

Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye

Védőnői Szolgálat Bük

Bölcsőde orvosa

A bölcsődék és a különböző (bölcsődei hálózaton belüli és a családsegítés területén működő) civil szervezetek, helyi intézmények közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez, az ellátást igénybe vevő családok szükségleteihez, elvárásaihoz történő igazodást segítheti.

Egyéb kapcsolatok

Az intézményünk lehetőséget biztosít csecsemő és kisgyermeknevelő- gondozó képzésben résztvevők számára gyakorlati helyként, fogadjuk a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar csecsemő- és kisgyermeknevelő Alapképzési Szak BA hallgatóit, ill OKJ-s képzésben résztvevőket gyakorlatra.

9. A BÖLCSŐDE SZOLGÁLTATÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

A bölcsőde szolgáltatásairól az alábbi módokon tájékozódhatnak a szolgáltatást igénybe venni szándékozók:

- Bölcsődei látogatások alkalmával személyesen,
- Az intézményvezető és helyettes, valamint a kisgyermeknevelők ügyfélfogadási napján, fogadóórán előre egyeztetett időpontban személyesen.

10. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZAKALKALMAZOTTAK JOGAINAK VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Szülői Fórum

Az intézményben Szülői Fórum/érdekképviseleti Bizottság működik.

Az Szülői Fórum szavazati jogú választott tagjai:

- az ellátásban részesülő gyermekek szülei vagy más törvényes képviselői által választott tag (elnök, elnökhelyettes)
- az intézmény dolgozói közül választott tag (tag)
- az intézmény fenntartója által delegált képviselő (tag)

Az Szülői Fórum szavazati jogú választott tagjainak száma minden oldal részéről egyenlő számúnak kell lennie.

Az Szülői Fórumhoz fordulhat a gyermek törvényes képviselője, illetve az intézmény dolgozója panasz, érdeksérelem esetén. Az érdek-képviseleti fórum megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet

- a fenntartónál,
- a gyermekjogi képviselőnél,
- illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az Szülői Fórum az intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, valamint javaslatot tehet az intézmény

- alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről,
- valamint az ebből származó bevételek felhasználásáról.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, valamint a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselői fórumánál

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén,
- a GYVT 136/A. § szerinti iratbetekintés megtagadása esetén.

Az intézmény vezetője, illetve az Szülői Fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az Szülői Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

A szakalkalmazottak jogainak védelme:

A személyes gondoskodást végző személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, a munkáltató megfelelő és biztonságos munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A személyes gondoskodást végzők jogainak védelme a mindenkor hatályos Munkatörvénykönyv, és a KJT alapján történik.

Az intézmény dolgozója panaszával fordulhat a Szülői Fórum felé is, mely megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és a hatáskörébe tartozó ügyekben dönt, továbbá intézkedéseket kezdeményezhet a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.

Az intézményben Érdekképviselői fórumként működik a Közalkalmazotti Tanács, amelynek ügyrendjét a mindenkor hatályos Munkatörvénykönyv szabályozza.

Az intézményben gyermekvédelmi felelős dolgozik.

A gyermekvédelmi feladatunkat az ő irányításával végezzük.

Feladatunk:

- A veszélyeztetettség felismerése és jelzése.
- A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése

- A felismerést segítő jele: - külső jelek, sérülések,
- A fejlődés elmaradás
- A gyermek inadekvát viselkedése
- Elhanyagolásra utaló szülői magatartás
- A családtámogatási formák megismertetése.

11. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTTSÉGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A szakalkalmazottak kötelező továbbképzésének szervezése a 9/2000. és a 8/2000 SzCsM. rendelet szabályozása alapján történik. A kötelező továbbképzések intézményi koordinálása az intézményvezető feladatkörébe tartozik. Az intézmény továbbképzési tervet készít. A továbbképzési terv 6 éves időszak továbbképzési tervét foglalja magába a továbbképzésre kötelezett szakalkalmazottak körében. A kötelező továbbképzéseken túl rendszeres belső képzéseket szervezünk. A belső képzések tematikájának meghatározása az alábbiak alapján történik:

- az előző évi ellenőrzések tapasztalatai
- a szaktanácsadó és az intézmény vezetőjének javaslatai.

12. MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A BÖLCSŐDÉBEN

Minőségnek nevezzük a bölcsődében a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekközpontúságot biztosítják. Feladatunk a bölcsőde működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés.

Mindenkor igényes és rendszeres dokumentációt vezetünk az elvégzett szakmai munkáról. A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.

13. ZÁRADÉK

A Szakmai Program érvényessége

A bevezetés időpontja: 2017. szeptember 01.

Elfogadta

Csodaország Óvoda, Egységes Óvoda - Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény nevelőtestülete nyílt, egyhangú szavazással 2017. január 12-én

A Szülői Szervezet 2017. február 06.-án véleménynyilvánításával támogatta.

Bük Város Önkormányzatának Képviselő - Testülete 193/2017. (06.26.) sz. határozatával jóváhagyta.

Nyilvánosság biztosítása

Csodaország Óvoda, Egységes Óvoda - Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény SZMSZ-ében foglaltak szerint

Nyilvánosságra hozatala:

A Szakmai Program eredeti, bekötött példányban, a fenntartónál, az intézményvezető irodájában található. A nevelőtestület tagjainak, valamint a szülők részére a Bölcsőde öltözőjében, és az intézményben a főbejárat mellett levő asztalon helyeztünk el egy-egy példányt.

Bük, 2017. január 12.

Pócza M. Gabriella sk.
intézményvezető

Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény
Bölcsődei Felvételi Szabályzata
Melléklet

Az Intézmény adatai

Megnevezése: **Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény**

Székhelye, címe: **9737 Bük, Széchenyi u. 23.**

Levelezési címe: **9737 Bük, Széchenyi u. 23.**

Telefonszáma: **94-558456**

Fax szám: **558-457**

E-mail: **ovoda@csodaország.axelero.net**

Intézményvezető: **Pócza M. Gabriella**

Fenntartó: **Bük Város Önkormányzata**

9737 Bük, Széchenyi u. 44.

Vonatkozó jogszabályok

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.)
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet (továbbiakban: NM rendelet)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993 évi III. törvény (továbbiakban: Törvény)
- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban: Cst.)
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet (továbbiakban: Korm. Rend.)

Bölcsődei alapellátás

- Az intézmény az alapellátást a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 42. §, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV.30.) NM a rendelethez 35-36§ alapján látja el.

Gyermekvédelmi törvény

- **42. §³²⁹** (1) A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.
- (2) Bölcsődei ellátás keretében az Nktv. 4. § 25. pontja szerinti sajátos nevelési igényű gyermek (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.
- (5) A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.
- **42/A. §³³⁰** (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
- *a)* az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
- *b)* a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
- *c)* az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
- *ca)* január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

- *cb*) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
- (2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.
- (3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.
- (4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

35. §¹⁰⁵ (1) Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével

a) bölcsődében és mini bölcsődében - az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény vezetője a szülővel együtt,

értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

(2) Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását vagy a fejlesztő nevelését ellátó,

(6) Ha a bölcsődei nevelési év közben állapítják meg a gyermek sajátos nevelési igényét, a bölcsődei ellátás egyes formáinál az e rendeletben meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására vonatkozó csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig túlléphető területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

Térítési díj

Térítési díjat kell fizetni:

- az alapellátásban részesülő gyermek étkezéséért.

Ha a szülő nyilatkozata alapján jogosult a Gyvt.21/B. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés igénybevételéhez, a 328/2011. (XII.29.) Korm. r. 6. mellékletét kitöltve, mint nyilatkozatot az intézményvezetőnek szükséges leadni.

Bük Város Képviselő-testületi határozata alapján Ft térítési díjat kell fizetni:

- a bölcsődei alapellátásban részesülő gyermekek gondozásáért.

1. AZ ELLÁTÁSRA JOGOSULTAK KÖRE

Gyvt.

94. § (5)⁷³⁴ A települési önkormányzat által fenntartott intézmények ellátási területe a település lakosságára terjed ki, kivéve, ha az intézményt társulás keretében közösen tartják fenn, vagy ha az ellátást szerződésben vállalta más önkormányzat lakosságára is kiterjedően.

(5a)⁷³⁵ A települési önkormányzat által fenntartott bölcsőde, mini bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 15%-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

1.1. Bük Város közigazgatási területén lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkezőknek 20 hetestől 3 éves korig biztosítja a kisgyermekek ellátását (kivétel a jogszabály alapján).

1.2. Bük Város közigazgatási területén életvitelszerűen tartózkodnak és ezt a védőnő, valamint a Gyermekjóléti Szolgálat írásban igazolja.

1.3. ill. Bük Város Képviselő testületi határozat alapján

2. A BÖLCSŐDÉBE VALÓ JELENTKEZÉS, FELVÉTEL

2.1. A bölcsődébe való jelentkezés folyamatának rendje

A bölcsődébe való jelentkezés egész évben folyamatosan történik.

A szülő gyermeke bölcsődei felvételét az adott nevelési évre, valamint a következő nevelési évre kérheti. A felvételi kérelmet formanyomtatványon az intézmény vezetőjének lehet benyújtani. Jelentkezéskor a szülő felvételi kérelem nyomtatványt tölt ki (1. sz. melléklet).

A szülők a felvételi kérelem nyomtatványhoz az intézményben hozzájutnak.

2.2. A bölcsődei jelentkezési lapok összegyűjtése

A felvételi kérelmet az intézményvezető előjegyzési sorszámmal lát el.

2.3. A felvételi kérelmek bölcsődei szintű egyeztetése

Az év folyamán a felvételi kérelmek folyamatosan egyeztetésre kerülnek a bölcsődei szakmai vezetővel, a megüresedett férőhelyek tekintetében.

2.4. A bölcsődében maradó létszám megállapítása a következő nevelési évre, valamint az óvodákkal való folyamatos egyeztetés

A gyermek óvodaérettségének megállapítása - a gyermek kora és fejlettségének figyelembe vételével - kisgyermeknevelők és a szülők közös feladata, melyhez szükséges a bölcsődeorvos véleményével való egyeztetés. Az óvodai beiratkozás lezárása után az intézményvezető egyeztet a bölcsődei szakmai vezetővel az óvodai felvételtől.

2.5. A védőnőkkel való egyeztetés, a rászorultság megállapítása

A területileg illetékes védőnőkkel szükség szerint az intézményvezető, a bölcsődei szakmai vezető felveszi a kapcsolatot, és tájékozódik a jelentkező családok gyermekeiről, a körülményekről, a rászorultságról, a veszélyeztetett gyermekekről. A területileg illetékes védőnő a gyermek jelentkezési lapján írásban jelezheti a rászorultság megállapítását.

3. A FELVÉTELI ELJÁRÁS ELBÍRÁLÁS SZABÁLYAI

Gyvt.

41. § (1) A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvétel elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt nap-

közbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik.

15/1998. (IV.30.) NM rendelet

36. §¹⁰⁶ Ha a fenntartó eltérően nem rendelkezik, a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülő legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsődei ellátást nyújtó intézménynek, szolgáltatónak munkáltatói igazolást nyújt be, vagy bemutatja a leendő munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

37. §¹⁰⁷ (1) A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a fenntartó által meghatározott napi nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermek bölcsődei ellátását.

(2) A Gyvt. 42. § (1) bekezdése szerinti bölcsődei ellátás esetén a gyermek napi gondozási ideje legalább négy óra és legfeljebb tizenkét óra. A sajátos nevelési igényű gyermek napi gondozási ideje négy óránál kevesebb időtartamban is meghatározható.

(3) A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári zárva tartás időtartamát a fenntartó legfeljebb öt hétben határozhatja meg.

A bölcsődei felvétel elbírálásának szempontjai:

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll. [Gyvt. 41. § és 43. § (3)].

Továbbá előnyben kell részesíteni:

- a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- c) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- d) akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni,
- e) akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt a gyermekének ellátását biztosítani nem vagy csak részben tudja,
- f) akit - gyámhatósági határozat alapján - gyámként kirendelt időskorú (a reá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel,
- g) A meghatározott sorrendiség figyelembe vétele nélkül – szükség esetén-soron kívül – a Gyvt. 67. §. (1) (2) bekezdésének a) pontja alapján a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell a hátrányos, halmozottan hátrányos – valamint ha a gyámhatóság védelembe vételt rendelt el és kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.
- h) Az előző nevelési évről várólistára helyezettek.

4. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

4.1. A bölcsődébe a felvétel a szülő (törvényes képviselő) kérelmére történik.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával történik.

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet

42. §¹¹³ (1) A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a) a körzeti védőnő,
- b) a házi gyermekorvos vagy a háziorvos,

c) a család- és gyermekjóléti szolgálat,

d) a gyámhatóság

is kezdeményezheti.

(2) Ha a bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe, mini bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére, mini bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

46. §¹¹⁸ (1) A bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizenkét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a bölcsődei csoportban

a) valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy

b) sajátos nevelési igényű gyermeket is nevelnek, gondoznak.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban legfeljebb tizen-négy gyermek nevelhető, gondozható.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben egy bölcsődei csoportban, ha

a) egy sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek,

b) kettő sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb nyolc gyermek,

c) három-hat sajátos nevelési igényű gyermeket látnak el, legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

4.2. Bölcsődei előjegyzéshez szükséges okiratok:

- a gyermek- és a beírató szülők eredeti lakcímet igazoló érvényes hatósági igazolványa,
- a gyermek eredeti TAJ kártyája,
- tanuló szülő esetén oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást, vagy az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- a bölcsődei ellátás megkezdésekor a „nyilatkozat a gyermekétkeztetés normatív kedvezmények igénybevételéhez bölcsődei ellátás esetén” nyomtatvány kitöltésével jogsúlt csak az étkezési kedvezmény igénybevételére.
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek esetén az erről szóló határozatot,
- hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetről jegyzői határozat.

4.3. A felvételi kérelemhez a bölcsődei ellátás megkezdéséig csatolni kell:

- szülők munkáltatói igazolását, vállalkozó esetén tevékenységének érvényes igazolását, mely nem lehet 30 napnál régebbi.

4.4. Felvételtől való döntés

A szülő gyermeke bölcsődei felvételét az adott nevelési évre folyamatosan kérheti, tehát egész év folyamán lehet jelentkezni, de a központi beiratkozás mindig egybe esik az óvodai beiratkozások időpontjával. A beérkezett felvételi kérelmekről - a soron következő nevelési év esetén - a becsatolt kérelem és okmányok alapján az intézményvezető dönt 30 napon belül.

Aki nem nevelési év elejétől kéri a bölcsődei felvételt (szeptember 1.), azok várólistára kerülnek, Ha a megadott dátumig - amikortól igénylik a bölcsődét - marad még szabad férőhely, akkor a gyermek felvételre kerül.

A döntésről az intézményvezető írásban értesíti a szülőt (törvényes képviselőt). Amennyiben a felvételt nyert gyermek szülője nem veszi át vagy az értesítés kézhezvételétől számí-

tott 14 napon belül nem jelentkezik, az intézmény a férőhelyet nem tudja tovább biztosítani, ezért a szülői kérelem várólistára kerül.

Ha a szülő (törvényes képviselő) az intézményvezető döntését vitatja, akkor az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a Fenntartóhoz fordulhat.

A szülő Bük Város Önkormányzatának Polgármesteréhez címzett kérelmet illetékmentesen a Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetési Intézmény vezetőjénél (9737 Bük, Széchenyi u. 23.) nyújthatja be. Intézményvezető a szülő kérelmét – az ügy összes iratanyagával és háttér-információjával együtt – 8 napon belül továbbítja Bük Város Önkormányzat Jegyzőjének elbírálás céljából.

Az ügyben Fenntartó jár el és hoz másodfokú döntést. Amennyiben a felvételi kérelmet - férőhelyhiány miatt - nem lehet teljesíteni, úgy az intézményvezető felhívja a szülő figyelmét arra, hogy a gyermeke jelentkezési lapja "várólistára" kerül, és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról a szülőt haladéktalanul értesíti.

4.5. Megállapodás kötése

Minden bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a szülővel (törvényes képviselővel) megállapodást köt az:

- ellátás várható időtartamáról,
- a fizetendő étkezési térítési díj mértékéről, a fizetésre vonatkozó szabályokról,
- a szolgáltatások formájáról, módjáról.

5. AZ ELLÁTÁS MEGSZÚNÉSE

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- jogosultsági feltételek megszűnésével,
- szülő vagy törvényes képviselő kérelmére,
- ha a szülő a gyermek 30 napon túli távollétét orvosi igazolással nem tudja igazolni,
- a bölcsődeorvos szakvéleménye alapján meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

Gyvt

42/A. §³³⁰ (1) Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Jelen felvételi szabályzat 2017. szeptember 01. napján lép hatályba.

Záradék:

Elfogadta

Csodaország Óvoda, Egységes Óvoda - Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény nevelőtestülete nyílt, egyhangú szavazással 2017. január 12-én

A Szülői Szervezet 2017. február 06.-án véleménynyilvánításával támogatta.

Bük Város Önkormányzatának Képviselő - Testülete 193/2017. (06.26.) sz. határozatával jóváhagyta.

Nyilvánosság biztosítása

Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény SZMSZ-ében foglaltak szerint

Bük, 2017. 01. 12.

Pócza M Gabriella
intézményvezető

Melléklet:

Felvételi kérelem

Megállapodási szerződés

Felvételi értesítő

Értesítés 1.

Értesítés 2.

Megállapodási szerződés

Várólista

Személyi, tárgyi feltételek

1. számú melléklet

BÖLCSŐDEI FELVÉTELI KÉRELEMA felvételre kért **gyermek** adatai:

Név	
Születési hely, idő	
TAJ- szám	
Lakcím	

Édesanya adatai:

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely telefonszáma	

Édesapa adatai:

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely telefonszáma	

Házastárs, élettárs adatai:

(amennyiben nem azonos a fentivel)

Név	
Születési név	
Születési hely, idő	
Lakcím	
Telefonszám	
Foglalkozás	
Munkahely neve, címe	
Munkahely telefonszáma	

Eltartott gyermekek száma összesen:..... fő

A további eltartott gyermekek	
neve:	születési ideje:

A **bölcsőde**, ahová a törvényes képviselő a gyermek felvételét kéri (a megfelelőt kérjük bejelölni):

Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény

9737 Bük, Széchenyi u. 23.

A bölcsődei **ellátás** igénybe vételének várható **kezdet**e:.....

Azon körülmény(ek), amelyekre tekintettel a törvényes képviselő a gyermek bölcsődei felvételét kéri (a megfelelő(ke)t kérjük bejelölni):

- a gyermek szüleinek, gondozóinak, nevelőinek munkavégzése
- a gyermek szüleinek, gondozóinak, nevelőinek munkaerő-piaci részvételét elősegítő programban, képzésben való részvétele
- a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- a gyermeket egyedülálló (hajadon, nőtlen, özvegy, elvált, vagy házastársától külön él, kivéve, ha élettársa van) szülője neveli
- a felvételre kért gyermekkel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma eléri vagy meghaladja a három főt
- a gyermek családja családgondozásban részesül, és a gyermek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szükség
- a gyermek szülője orvosilag igazolt állapota miatt az ellátást biztosítani egyáltalán nem vagy csak részben tudja
- a gyermeket gyámhatósági határozat alapján gyámként kirendelt hozzátartozója neveli

- a gyermek háztartásában (az egy lakásban együtt lakó személyek közössége) az 1 főre jutó havi jövedelem a mindenkori öregségi nyugdíjminimum legkisebb összegének 150%-át nem haladja meg

A kérelem egyéb indoka:

.....

.....

.....

.....

.....

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek. Hozzájárulok továbbá ahhoz, hogy Bük Város Önkormányzata az általam közölt adatokat ellenőrizze.

Bük, év hó nap

.....
Szülő aláírása

.....
Szülő aláírása

Csatolandó dokumentumok a bölcsődei felvételi kérelemhez:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót/anyakönyvi kivonatot és lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- a szülő/szülők/törvényes képviselő személyi azonosító és lakcímet igazoló hatósági igazolványa
- a gyermek TAJ kártyája
- gyermekorvosi igazolás a bölcsődei ellátás igénybevételéhez – a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható;
- amennyiben Bük Város Képviselő-testülete határozatában a térítési díj részeként gondozási díjat határoz meg: az igazolások és nyilatkozatok, amelyekből a háztartás 1 főre jutó havi jövedelme megállapítható. Rendszeres jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző egy havi jövedelemről szóló igazolást, nem rendszeres havi jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző 12 havi jövedelem 1 havi átlagát kell igazolni;
- amennyiben a szülők munkavégzésre való tekintettel kérik a bölcsődei elhelyezést, úgy mindkét szülő esetében munkáltatói igazolás a keresőtevékenység végzéséről, a munkába állás időpontjáról és a munka napi időtartamáról;
- vállalkozó esetében nyilatkozatot arról, hogy a munkavégzés napi hány órában történik (NAV igazolás);
- a szülő tanuló/hallgatói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást;
- az illetékes munkaügyi kirendeltség igazolását a munkaerő-piaci képzésen való részvétel tényéről, idejéről;
- az I/5. c) pont esetén orvos által kiállított igazolást arról, hogy a szülő orvosilag igazolt állapota a gyermek napközbeni ellátását egyáltalán nem vagy csak részben tudja biztosítani;
- egyedülálló szülő esetében a válásról hozott bírósági végzés másolata és/vagy a gyermekelhelyezést rögzítő gyámhivatali határozat, egyéb esetben a gyámhatóság által kibocsátott gyámkirendelő határozat,
- az étkezési térítési díj csökkentésére jogosító dokumentumok,
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkinctár igazolását a családi pótlék folyósításáról,
- amennyiben gyermeke rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül, ill. hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű, úgy az ezt igazoló jegyzői határozat.

2. számú melléklet

FELVÉTELI ÉRTEŚÍTŐ

(Kérjük megőrizni, jelentkezéskor a bölcsőde szakmai vezetőjének leadni)

Értesítem, hogy nevű gyermeke(i) a benyújtott felvételi kérelem alapjánnapjától a Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetési Intézménybölcsődéjébe **felvételt nyert(ek)**.

A felvétellel kapcsolatos további tájékoztatást ad:

.....az intézményvezető, a számú telefonon.

Bük,

.....
Intézményvezető

3. sz. melléklet

ÉRTESÍTÉS

Értesítem, hogy nevű gyermeke(i) bölcsődei elhelyezését jelenleg - férőhelyhiány miatt - **biztosítani nem tudom.**

Tájékoztatom, hogy ezen döntés kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül benyújtott Kérelmére lehetőség van arra, hogy igénye várólistára kerüljön.

Amennyiben döntéssel nem ért egyet, úgy jelen levelem kézhezvételétől számított 8 napon belül – Bük Város Polgármesteréhez címzett, de intézményemnél benyújtandó – illetékmentes észrevételt tehet.

Bük,

.....
Intézményvezető

4. sz. melléklet

ÉRTESÍTÉS

Értesítem, hogy nevű gyermeke bölcsődei elhelyezését

nem áll módomban biztosítani,

mivel Bük Város Képviselő-testületének/201... (.....) sz. határozata szerint Bük és az **Önkormányzattal feladatellátási szerződést kötött Önkormányzatok közigazgatási területére terjed ki**, és a határozattelepülés önkormányzatára nem terjed ki.

Amennyiben döntésemmel nem ért egyet, úgy jelen levelem kézhezvételétől számított 8 napon belül – Bük Város Polgármesteréhez címzett, de intézményemnél benyújtandó – illetékmentes észrevételnek van helye.

Bük, 20.....

.....
Intézményvezető

5. melléklet

MEGÁLLAPODÁS

Gyermek napközbeni ellátása/bölcsődei ellátás igénybevételéhez

Mely létrejött a Csodaország Óvoda, Bölcsőde és Közétkeztetést Ellátó Intézmény _____ 9737 Bük, Széchenyi u. 23.

_____ vezető/helyettese és a

Szülő neve: _____

Születési név: _____

Születési hely, idő: _____

Anyja neve: _____

Lakcíme: _____

Személyazonosító igazolványszám: _____

Taj szám: _____

törvényes képviselő/szülő, a továbbiakban ellátást igénylő között a mai napon,

Gyermek neve: _____

Születési hely, idő: _____

Anyja neve: _____

Lakcím: _____

TAJ száma: _____

bölcsődei ellátásáról.

TAJ alapú elektronikus nyilvántartás működik a bölcsődében a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal alapján, melyről a szülőtájékoztatva van.

TAJ szám alapján vannak nyilvántartva a rendszerben, napi jelentési kötelezettségünk van a gyermekekről.

A bölcsődei ellátás kezdő időpontja: _____ tartama: Határozatlan.

A bölcsőde vezetője az ellátást igénylő gyermeke számára az alábbiakat biztosítja:

- a bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozást,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszert), egyéni bánásmódot,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet
- napi négyeszeri étkezést,

- a nyugodt alvás, pihenés biztosítását,
- a gyermek szabadlevegőn tartózkodásának biztosítását,
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztést,
- különleges bánásmódot igénylő gyermek esetében korai fejlesztést.

Az ellátást igénylő tudomásul veszi, hogy az intézményben **napi térítési díjat** fizet, melyről az ellátást igénylő írásbeli tájékoztatást kap. Az intézmény fenntartója, Bük Város Önkormányzata, évente legfeljebb kétszer megváltoztathatja a napi térítési díjat, melyről az ellátást igénylő írásbeli tájékoztatást kap.

A térítési díjat előre, a tárgyhónap 10-ig kell az ellátást nyújtó bölcsődének megfizetni.

Amennyiben az ellátást igénylő a térítési díjfizetés kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsőde követelését elküldi a fenntartónak és az ellátást felfüggeszti.

A gyermekétkeztetés során normatív kedvezményre jogosult a Gyvt. 151. § (5) alapján a szülő/törvényes képviselő, ha az alábbi jogcímek alapján nyilatkozatot nyújt be:

- ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül
- ha a gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ha a gyermek olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át,
- ha a gyermeket nevelésbe vették.

Az intézményi személyi térítési díj az alábbiakból tevődik össze:

gyermek gondozás díja:Ft/ nap

gyermekétkeztetés díja:Ft/ nap

Ön személyi térítési díja:

A kedvezmények jóváírására a kérelem leadását követő naptól van lehetőség.

A térítési díj fizetésére kötelezett személy neve:

Lakcíme: _____

A bölcsődei ellátás megszűnik:

- az ellátást igénylő bejelentése alapján,

- ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte,
- meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara miatt veszélyezteti a többi gyermek egészségét (15/1998./IV.30./ NM rendelet 43.§./3/bek.)
- térítési díj nem fizetés esetén.

A bölcsődevezető tájékoztatja továbbá a ellátást igénylőt az alábbiakról:

- az ellátás tartama és feltételei: a gyermek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését szervezzük meg azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik (1997. évi XXXI. törvény 41.§. /1/ bek.)
- sajátos nevelési igényű gyermeket bölcsődébe próbaidővel lehet felvenni, melynek legrövidebb időtartama egy hónap.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel, vagy akivel együtt három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni. (1997. évi XXXI. Törvény 41 §. /2/ bek.)
- a gyermek napközbeni ellátását biztosítani kell, ha azt a gyámhatóság a védelembe vétel (Gyvt. 68.§) során elrendeli.

Az ellátást igénylő a Gyvt. 33. § szerint tájékoztatást kapott:

- az intézmény által vezetett, gyermekre vonatkozó dokumentációról: üzenőfüzet, egészségügyi törzslap, IX. számú adatlap;
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról: a gyermekeknek kisszekerényük van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért felelősséget a bölcsőde nem vállal;
- az intézmény házirendjéről, amelynek egy példányát megkapja a szülő;
- adatszolgáltatásról: Köteles az intézményi nyilvántartáshoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozási kötelezettségről: a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról, melyet 5 napon belül az intézményvezetővel tudat.
- a panaszjog gyakorlásának módjáról: A gyermek, az ellátást igénylő, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselői fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek ellátását igénylő az intézmény fenn-

tartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

- az érdekképviselői fórum: Az Egyesített Bölcsődékben működő érdekképviselői fórum tagjai és elérhetőségük:

Szülők részéről:

Az intézmény részéről:

Fenntartó részéről:

Az ellátást igénylő a bölcsődei tájékoztató egy példányát átvette, az abban foglaltakat és a Házirendben foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartásukat.

A Házirend az ellátást igénylőre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik.

A ellátást igénylő nyilatkozik arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Bük, _____

Ellátást igénylő

P.H.

Intézményvezető

7. melléklet**A Bölcsőde személyi és tárgyi feltétele****1. Személyi feltételei:**

- 2 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő bölcsődei dajka

2. Tárgyi feltételei:

A tárgyi feltételek adottak a bölcsődei ellátáshoz.

A csoportszobánk fantázia nevet visel, a gyermekek is könnyebben megjegyzik.

A Micimackó csoportban, fogadjuk a legkisebbeket, ahol elkerített szobasarok áll rendelkezésére azoknak, akik még nem tudnak járni.

A csoportszoba berendezése, felszerelése a gyermekek korosztályának megfelelő, a kisgyermeknevelők dekorációval teszik hangulatossá, egyedivé. Nagy becsben tartjuk a gyermekek munkáit, melyeket a csoportszobában, átadóban megtalálhatók.

A csoportszoba tágas, világos. A bútorok kiválasztásánál a praktikumra, használhatóságra, esztétikumra egyaránt figyeltünk. Fontos volt számunkra, hogy ne legyenek baleset veszélyesek. A játékok megfelelnek a gyermekek korának, fejlettségének, valamint elegendő mennyiségű játék áll a gyermekek rendelkezésére. Mozgásfejlesztő, építő, logikai, valamint utánzó- és szerepjátékokhoz megfelelő játékok egyaránt megtalálhatók.

Gyermeköltözőben jellel ellátott szekrények, fogasokkal és ülőkével, valamint pelenkázó is rendelkezésre áll.

Az öltözőben faliújságokon helyeztük el a szülők részére szólótájékoztatót (házirend, napi-rend, étlap, heti foglalkozás tervezet stb.).

A fürdőszobában található 2 ill. 3 gyermekmosdó, 1 ill. 3 gyermek WC, zuhanytálca, pelenkázó, törölközőtartók, és tükör. A gyermekek számára van fésű- és fogmosó pohártartó.